

Odboj

Židé se prý za druhé světové války nebránili, nepochopili vražednost nacistické protizidovské politiky a nakonec „šli jako ovce do plynových komor“ – tak alespoň zní rozšířený názor o údajné neexistenci židovského odboje proti nacistickému pronásledování. Naopak – alespoň soudě podle většiny českých učebnic dějepisu – pro Čechy byl odboj zásadní součástí života za okupace. Přestože se na odbojových hnutích aktivně účastnila pouze menšina obyvatel protektorátu, zaujímá v textech o jeho dějinách výsadní postavení. Oba tyto obvyklé pohledy, výše představené ve vyhrocené podobě, jsou krajně zjednodušené. A především není možné od sebe židovský a český nebo československý odboj jednoduše oddělit. Mnoho Židů se podílelo na odbojové činnosti jako loajální občané Československa – ať již v odboji domácím či zahraničním.

Odboj Židů se ale zároveň odvíjel ve specifických podmínkách. Židé nebyli pronásledováni pro své politické přesvědčení nebo účast na odboji, ale – na základě rasistického světonázoru – jako skupina, včetně žen, dětí či starých lidí. Proto v době deportací a v ghettech a koncentračních táborech hrála velkou roli pomoc ostatním, záchrana životů, zpomalování nacistických opatření či jen posilování ducha vězňených – a tím i jejich vůle přežít. Naopak v mnoha situacích mohl boj se zbraní v ruce vést k ohrožení společenství židovských vězňů. Otázka, zda uprchnout z ghetta, byla pro mnoho židovských odbojářů, většinou mladých lidí, velkým dilematem. Jejich útek k odbojovým skupinám za zdmi ghetta znamenal opuštění rodiny a pravděpodobně pomstu nacistů.

Odboj není možné vnímat pouze jako heroické vystoupení, pokud možno ozbrojené, proti okupantům. Činnost odbojových organizací byla spojená s vizí poválečného uspořádání Československa, ať již z hlediska národnostního, politického či sociálního. Naopak ti, kteří nebojovali nebo jejichž aktivity proti nacismu nebyly považovány za odbojovou činnost, neměli mít výrazné slovo v poválečném pořádku. Spory ohledně odboje Židů jsou proto zároveň i debatou o tom, zda Židé a jejich válečné příběhy mají místo ve společenství národa či občanů státu.

Není proto divu, že odbojové skupiny se připravovaly zejména na ozbrojené vystoupení na konci války, v době, kdy osvobození bylo již na dohled a kdy chtěly přispět k porážce nacistů a zároveň ovlivnit poválečné uspořádání. Velká národní povstání – slovenské na konci srpna 1944, ve Varšavě v létě 1944 či v Praze v květnu 1945 – ostatně také začínala teprve v situaci, kdy se již blížila porážka nacistů. Právě zde vynikne rozdíl mezi židovským a nežidovským ozbrojeným odbojem: zatímco nežidovská povstání či partyzánský boj (na nichž se mohlo podílet mnoho Židů) byla výrazem naděje na život po válce a po osvobození, pro Židy byl život po válce, zvláště v době systematických deportací do vyhlazovacích středisek, velmi nepravděpodobnou perspektivou.

Ovšem i v ghettech a táborech existovaly odbojové skupiny. Komunistické, sionistické či jiné organizace utvářely tajné sítě, získávaly a šířily informace. Podporovaly své přívržence a snažily se jim vysvětlovat válečné události a pronásledování Židů z hlediska jejich světonázoru. Pro komunisty (i v ghettu) představovala válka vrchol krize kapitalismu, předzvěst světové revoluce a vytvoření spravedlivé společnosti, v níž nebude existovat

438 - Vzpomínky Hedy Kaufmannové na odboj

„[...] žádná židovská skupina odbojářů v rámci PVVZ¹ neexistovala. Pracovníci PVVZ, pokud byli židovského původu, šli do odboje jako Češi - jejich češství jim bylo tak samozřejmou věcí jako dýchání, původ nebo víra nehrála roli, teprve nacisti jim jejich židovský původ (doslova) otloukali o hlavy a v Drážďanském procesu je odloučili od ostatních a vrátili gestapu.“

¹ Petiční výbor „Věrní zůstaneme“.

Livia Rothkirchen: „Židé v domácím odboji (1938-1942)“, *Židé v novodobých dějinách*, ed. Václav Veber, Praha 1997, s. 98

Heda Kaufmannová se narodila v české židovské rodině. Po 15. březnu 1939 se její bratr Viktor Kaufmann stal předním členem Petičního výboru „Věrní zůstaneme“.

Brzy se i Heda zapojila do činnosti této odbojové organizace. Její bratr byl zatčen a krátce před koncem války popraven. Heda nenastoupila do transportu a do konce války se schovávala u přátel.

rasismus a antisemitismus. Pro sionisty pak potvrzení nemožnosti asimilace a nutnosti vybudování židovského státu, v němž by Židé žili bez obav z pronásledování.

Většina ozbrojených povstání v ghettech (například ve Varšavě v dubnu 1943) nebo ve vyhlazovacích táborech (například v Treblince v srpnu 1943) probíhala v situaci, kdy vězňové neměli velkou naději na přežití, s vědomím, že jejich rodiny již byly zavražděny. Povstání pro ně rovněž představovala symbolický projev vzdoru: chtěli nacistům i světu ukázat, že se Židé proti pronásledování brání.

V československém odboji

O „Židech“ v československém odboji vlastně nemá smysl hovořit jako o Židech. Na činnosti všech hlavních odbojových skupin se podíleli i lidé, kteří byli podle protektorátních předpisů označováni za Židy. Svou činnost však chápali jako součást československého odbojového hnutí. V první řadě se jí účastnili nikoli jako Židé, ale společně s ostatními odpůrci nacismu. Často navazovali na své předválečné politické i jiné aktivity a vycházeli ze svého politického přesvědčení. Mnozí se podíleli na práci československých odbojových organizací, a to ve všech jejich směrech, od občanského odboje přes komunistický a dokonce i v Obráně národa, odbojové organizaci vojenského charakteru. Například v Petičním výboru Věrní zůstaneme působili Josef Fischer, Karel Bondy, Anna Pollertová a další, kteří všichni za svou činnost zaplatili životem.

Přinejmenším ve dvou ohledech však bylo jejich židovství - ať již jejich individuálně chápali jakkoli - důležité: byli k odporu k nacismu motivováni též antisemitismem a pronásledováním Židů. Zároveň jejich odbojová činnost probíhala v době, kdy jejich blízcí, rodinní příslušníci či přátelé, byli deportováni do koncentračních táborů. Židé v odboji byli více zranitelní, protože se sami museli skrývat před protizhidskými zákony a většinou se snažili vyhnout povinnému označení za Židy.

Josef Fischer a Petiční výbor „Věrní zůstaneme“

Josef Fischer (1891-1945) vystudoval historii, zeměpis a filozofii a působil jako středoškolský profesor. Tento politicky činný intelektuál měl blízko k Masarykovým názorům a k sociální demokracii. Již před válkou byl aktivní v Masarykově dělnické akademii, sociálnědemokratickém vzdělávacím institutu, a ve 30. letech 20. století podporoval také boj španělských interbrigadistů proti fašismu. Byl bratrem literárního vědce a jednoho z kulturních zprostředkovatelů mezi Čechy a Němci Otokara Fischera.

Po okupaci se zapojil do činnosti odbojové organizace Petiční výbor „Věrní zůstaneme“ a stal se jednou z jejich vůdčích osobností. Stejně jako on, mnoho členů pocházelo z levicových kruhů či z prostředí Dělnické akademie. Fischer se podílel nejen na organizaci ilegální sítě a spolupráci s ostatními odbojovými organizacemi, ale i na udržování kontaktu s Benešovou vládou v exilu, rovněž hrál přední roli při formulaci nejucelenějšího programu českého domácího odboje nazvaného *Za svobodu. Do nového Československa*. Tento dokument spojoval věrnost demokratickému uspořádání Československa s levicovým politickým a ekonomickým programem.

V roce 1941 byl Fischer, společně s ostatními vedoucími členy odbojové skupiny, zatčen a v únoru 1945 byl v Berlíně odsouzen k trestu smrti a popraven.

[Vyprávěné dějiny > Miloš Kocman](#)

[Vyprávěné dějiny > Jiří Franěk](#)

Odboj v Terezíně

V terezínském ghettu existovala řada skupin, které svou práci chápaly jako součást odboje. Většinou byly organizovány podle světonázorových linií (zejména komunisté a sionisté) a usilovaly mezi terezínskými vězni o posílení ideologického uvědomění a naděje na lepší život po válce. Odbojové skupiny, které se často překrývaly s mládežnickými organizacemi, se snažily získávat správné informace (například prostřednictvím ilegálně sestrojeného rádia) a šířily je dále mezi své stoupence.

I když měly k dispozici jen minimum zbraní, připravovaly se na možné povstání. To mělo vypuknout v situaci, kdy by bezprostředně hrozilo uzavření ghetta a vyvraždění jeho vězňů. Odbojové skupiny se snažily připravit plány na převzetí klíčových míst v ghettu tak, aby vězňové mohli přežít až do osvobození nebo alespoň část z nich mohla utéct. Protože Terezín nebyl nacisty zlikvidován, k tomuto scénáři nikdy nedošlo.

V diskusích o odboji v Terezíně často zaznívá široká definice odboje: tím měla být jakákoli aktivita, jež zpomalovala nacistický cíl vyvraždění evropských Židů. Patřilo k němu i posilování morálky a obrana proti dehumanizaci. Proto je často bohatý kulturní život v Terezíně vykládán jako součást odboje, jako odboj „duchovní“ nebo „kulturní“.

439 – Miroslav Kárný o komunistickém odboji v Terezíně

„Základním úkolem naší organizace [...] bylo organizačně podchytit komunisty a stmelit je vědomím politického a ideového společenství, přesahujícího hranice jednoho ‚ghetta‘, vědomí, že jsme součástí jedné velké světové fronty, plnicí historické poslání revoluční přestavby světa. Toto vědomí a jím motivovaná odbojová činnost dávala smysl našemu věznění. Nebyli jsme náhodnými oběťmi jakéhosi nedorozumění dějin či odvěkého osudu židovství, kterému nelze uniknout, ale lidmi podstupujícími rizika boje, rizika smrti vědomě, s vědomím jejich smyslu a ceny.

[...] naše smýšlení a odbojová aktivita obrňovaly před nacistickým systémem ponižování lidské důstojnosti.“

Miroslav Kárný: rukopis *Komunisté v terezínském koncentračním táboře*, s.10

440 – Hanuš Schimmerling o odbojovém hnutí sionistické mládeže v Terezíně

„Hovořím-li o vzpouře, mám na mysli snahu vzepřít se především táborové morálce. Vzhledem k způsobu života v Terezíně, který byl charakterizován korupcí a protekcí, sebezáchovným pudem a egoismem, tedy reakcemi dospělých na nouzovou situaci, byl kolektiv vytvořený podle představ hnutí mládeže, a to nejen sionistické, zřejmě jednou z mála možností úniku. Přinášelo to ovšem řadu hlavně morálních problémů, zejména proto, že nebylo možné tyto kolektivy izolovat od ostatních lidí v táboře.

Mladí nesli svou situaci velmi těžce, neboť hledali odpověď jinou, než jim mohla poskytnout oficiální židovská místa vedení, která chtě nechtě přenášela vůli nepřátel na pospolitost vězňů. Mládež pociťovala každý způsob obcházení esesáckých nařízení svým způsobem za odpor proti násilí, a to se týkalo především vzdělání a kultury, neboť byla převážně humanistická a levicová. V této souvislosti je třeba si rovněž uvědomit, že v Terezíně byli soustředěni převážně Židé z českých zemí, kteří necítili národně židovsky, dále značný počet Židů z jiných zemí. Oproti tomu bylo vedení tzv. samosprávy převážně sionisticky uvědomělé. Pro hnutí odporu mladých to vytvářelo zvláštní rámec.

V souladu s úsilím Hašomeru¹ v prvních letech okupace jsem usiloval o spojení s levicově smýšlejícími spoluvězni.

➔ [Holocaust a lidské chování > Ghetto Terezín, s. 330](#)

Miroslav Kárný (1919–2001) již před druhou světovou válkou vstoupil do komunistické strany a později se stal členem komunistického odboje. V roce 1941 byl deportován do Terezína a odtud v roce 1944 do Osvětimi a dále do Kauferingu (pobočný tábor Dachau). Po osvobození pracoval jako historik a zejména od 70. let 20. století zpracoval řadu významných studií k dějinám Terezína a holocaustu v českých zemích. V roce 1990 byl jedním ze zakladatelů Terezínské iniciativy, sdružení bývalých židovských vězňů Terezína a dalších táborů.

Hanuš Schimmerling (1921–1999) patřil k posledním českým Židům, kteří ještě mohli za protektorátu složit maturitu. Později byl deportován do Terezína a Osvětimi. Zapojil se do práce terezínské sionistické mládežnické organizace. Po osvobození pracoval jako agronom a průkopník zemědělské sociologie; v 50. letech 20. století byl vystaven antisemitským obviněním a v době normalizace nemohl volně vykonávat vědeckou práci. V roce 1990 byl zvolen prvním předsedou Terezínské iniciativy.

¹ Hašomer hacair, levicová sionistická organizace.

² Sionistická mládežnická organizace věnující se turistice a sportu.

Ukázalo se, že také oni jevíli zájem o takovou spolupráci. Spolu s Ericem Turnerem z Techelet lavanu² jsme na začátku roku 1942 navázali spolupráci s ilegální skupinou komunistů. Vystupovali jsme vůči nim jako marxisticky zaměřeni sionisté a usilovali o objasnění možností pro současnou a budoucí spolupráci. Jakkoli se to může dnes zdát naivní a pro tehdejší situaci naprosto nepřiměřené, rozhodli jsme se v roce 1942 vypracovat výchozí dokument pro spolupráci na základě svých tehdejších názorů a postojů ve formě deseti bodů.

Deset bodů k poválečnému řešení židovské otázky bylo předloženo k diskusi terezínským komunistům. Obsahovaly především alternativu rozhodnout se buď pro národnostní svébytnost, nebo pro asimilaci. Byla zde dána alternativa národnosti hovořící jidiš i možnost připojit se ke vznikajícímu národu v Palestině. O Palestině bylo hovořeno jako o britské kolonii, která se musí osvobodit. Budoucí stát v Palestině byl chápán (v návaznosti k ideologii Hašomeru) jako binacionální stát Židů a Arabů, zároveň dvoujazyčný – ivrit a arabština. Pokud jde o ekonomickou stránku, hovořilo se v dokumentu o nutnosti sociálního převrstvení Židů, což by ulehčilo jak asimilaci, tak i vznik národa v marxistickém slova smyslu. Spis byl zpracován dvěma uvedenými autory a obsahoval kromě myšlenky binacionálního státu v Palestině i požadavek uznání židovského národa v Palestině a v Birobidžanu³, i právo přihlašovat se k židovské národnosti v jiných zemích. Mělo být ovšem záležitostí každého, aby se rozhodl, a buď se asimiloval v zemi, ve které žije, anebo se vystěhoval do Palestiny.

³ Birobidžan na východě Sovětského svazu byla nezávislá autonomní židovská oblast, v níž se měli Židé usazovat a věnovat se produktivním činnostem.

Později, když došlo k jednání se zástupci komunistické strany, byly zásady původních deseti bodů zformulovány v memorandum. Nicméně bylo zjištěno, že nikdo ze zúčastněných nemá v přítomné době mandát rozhodovat v této záležitosti. Bylo tedy dohodnuto odložit jednání na období poválečné a zapojit se do ilegální organizace v Terezíně v zájmu společného boje. Šlo především o to působit na zapojení levicových sil Hechalucu⁴.

⁴ Židovská mládežnická organizace usilující o vystěhování do Palestiny.

Hanuš SCHIMMERLING: „Židovská mládež v hnutí odporu“, *Terezín v konečném řešení židovské otázky*, eds. Miroslav Kárný, Vojtěch Blodig, Praha 1992, s. 118–119

441 – Franz Hahn, terezínský vězeň z Rakouska, o přípravě povstání

Franz Hahn se narodil v roce 1913. Do Terezína byl deportován z Vídně v říjnu 1942. O dva roky později byl jedním z posledních transportů odjíždějících z Terezína deportován do Osvětimi-Birkenau. Osvobozen byl v koncentračním táboře Dachau. Zemřel 6. listopadu 2000 ve Vídni.

„Chtěl jsem jen říct, že Češi v Terezíně byli ve stálém kontaktu s českým podzemním hnutím. Jak to dělali, byla jejich věc, to nám nikdy neprozradili. Na opakované výzvy, ať se přece nějak zvaží, jestli se tam nemůžou dostat zbraně, české podzemní hnutí vždycky opakovalo: ‚To by bylo šílenství! To je moc riskantní! Ty určitě bouchnou! V hodinu H tu zbraně budou. A do té doby se musíte zorganizovat.‘ Načež začal užší kroužek získávat lidi. To znamená, že chodili od jednoho důvěryhodného muže k druhému a ptali se jich: ‚Znáš někoho, kdo byl na vojně, kdo umí střílet, je vojensky vyškolený, odborník v nějaké oblasti?‘ Ty dali pomalu dohromady. Češi své lidi, zas jednou přísně odděleně podle národností, Češi, Rakušani a Němci. A v několika, řeklo by se, zasedáních štábu už se vyjasňovalo, kdo bude v hodinu H co dělat. Kdo převezme provianturu, kdo pekárnu? Kdo si vezme vodárny, aby nedošla voda? Kdo se ujme organizace nemocnic a tak dále. Organizace nemocnic byla to nejmenší, ale museli jsme počítat s nouzovou organizací první pomoci, kdyby došlo ke střetům. A to už se pěkně pomalu, systematicky, chytře bez písemných poznámek připravilo.“

Martin NIKLAS, „Widerstand“, *Theresienstädter Gedenkbuch. Österreichische Jüdinnen und Juden in Theresienstadt 1942–1945*, Praha 2005, s. 104

Útěk z Osvětimi: Vítězslav Lederer

Vítězslav Lederer žil před válkou v Plzni a živil se jako obchodní cestující s látkami. Již před deportací byl činný v komunistickém odboji. Později byl poslán do Terezína a dále do Terezínského rodinného tábora v Osvětimi-Birkenau. Příběh jeho útěku z Osvětimi připomíná dobrodružný film: Ledererovi se podařilo přesvědčit mladého příslušníka SS Viktora Pesteka (který se údajně zamiloval do Reneé Neumannové, vězeňkyně rodinného tábora, a chtěl ji zachránit před smrtí), aby spolu v uniformě SS utekli, což se jim – zhruba měsíc po likvidaci tzv. zářijových transportů – zdařilo. Dostali se do protektorátu, kde se Lederer snažil předat zprávu o vraždění v Osvětimi: několikrát se tajně dostal do Terezína a jeho zprávu zřejmě dostali i vůdčí představitelé ghetta – ti se však rozhodli mlčet. Lederer také odcestoval s falešnými „papíry“ do Kostnice a odtud prý po jakémsi lodníkovi přes Bodamské jezero poslal zprávu Mezinárodnímu výboru Červeného kříže v Ženevě. Oba se podle svého plánu vrátili do Osvětimi a chtěli zachránit Neumannovou, ale Pestek byl prozrazen, zatčen a popraven. Ledererovi se podařilo vrátit se do protektorátu a až do konce války působil jako člen ilegální komunistické odbojové organizace na Zbraslavi.

➔ [Holocaust a lidské chování >](#)
Terezínský rodinný tábor v Osvětimi-
Birkenau, s. 376

8552. Krejčí Josef , 4. X. 21 ? geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KA Pilsen, 6 K-1411/44, AB, 2. VI. 44.	8571. Maceška Johann , 17. X. 10 Jankow geb. Flucht. PKP-KD Prag, K II/6-1129/44, 6. V. 44.
8553. Křivohlavý Georg , 12. IV. 25 Liebitz Bez. Chotieborsch geb. PKP-KA Mähr.-Ostrau, K IV/2-2587/44, 31. V. 44.	8572. Manak Georg , 16. XII. 16 Budweis geb. Bei Festnahme Vorführung der KD Prag, K IV/2, Hausanschluß 124. PKP-KD Prag, K IV/2-4684/44, 1. VI. 44.
8554. Krpejš Johann , 1. II. 20 Prag geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-12.093, 30. V. 44.	8573. Marek Lubor , 16. XI. 01 Altbunzlau geb. Bei Festnahme Vorführung der KD Prag, K IV/2, Hausanschluß 124. PKP-KD Prag, K IV/2-4741/44, 2. VI. 44.
8555. Kubalek Stanislaus , 27. VI. 22 Nutschitz geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-19.468/K, 1. VI. 44.	8574. Martinec Jasmin , 3. XII. 24 Liebstadt geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-20.024/K, 1. VI. 44.
8556. Kubát Jaromír , 29. V. 24 Roschtin Bez. Kremsier geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Brunn, K IV/3-8477/44, 26. V. 44.	8575. Mašek Gottlieb , 9. IX. 24 Prag geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-21.599/K, 1. VI. 44.
8557. Kuchynka Johann , 30. XI. 20 Bascht geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-19.454/K, 1. VI. 44.	8576. Matatko Johann , 29. XII. 13 Lhota-Bradletz geb. Bei Festnahme Vorführung der KD Prag, K IV/2, Hausanschluß 124. PKP-KD Prag, K IV/2-4683/44, 1. VI. 44.
8558. Kučík Anton , 21. II. 15 Roschtin Bez. Kremsier geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Brunn, K IV/3-8228/44, 26. V. 44.	8577. Matouš Jaroslav , 26. VII. 17 Skal Bez. Pisek geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-22.950/K, 2. VI. 44.
8559. Kvaš Adalbert , 23. IV. 22 ? geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-21.825/K, 1. VI. 44.	8578. Matoušek Johann , 10. XII. 21 Sedletz Bez. Trebitsch geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Brunn, K IV/3-9165/44, 26. V. 44.
8560. Landa Gottlieb , 18. XII. 96 Maßhaupt geb. Bei Festnahme Vorführung der KD Prag, K IV/2, Hausanschluß 124. PKP-KD Prag, K IV/2-4644/44, 1. VI. 44.	8579. Měřinský Otto , 11. III. 10 Brunn geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Brunn, K IV/3-2916/44, 23. V. 44.
8561. Landsinger Miloslaša , 18. III. 27 Pilsen geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KA Pilsen, 6 K-1528/44-AB, 31. V. 44.	8580. Merxbauer Johann , 10. IV. 21 Prag geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-19.101/K, 1. VI. 44.
8562. Lederer Siegfried (J) , 6. III. 04 Alpersdorf geb. Bei Festnahme Vorführung der KD Prag, K IV/2, Hausanschluß 124. Er ist am Schluß dieser Nr. zu II. abgebildet. PKP-KD Prag, K IV/2-4761/44, 5. VI. 44.	8581. Michalec Josef , 17. II. 02 Prerau geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Brunn, K IV/3-8198/44, 24. V. 44.
8563. Lentes Karl , 18. VIII. 25 Skotschitz Bez. Pisek geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-23.062/K, 1. VI. 44.	8582. Michek Albert , 6. IV. 01 Brunn geb. Bei Festnahme sofortige Vorführung ohne Vernehmung der nächsten Dt. Kripo-Dienststelle. KPSt. Brunn, K I/1-3697/44, 1. VI. 44.
8564. Lexa Tomas , Postangestellter, 25. XI. 91	8583. Mirwald Alois , 12. VII. 22 Kojetein Bez. Prerau geb. Arbeitsvertragsbruch. PKP-KD Prag, K IV/5-16.757, 30. V. 44.

¹ Siegfried (Vítězslav) Lederer
(J [= Jude/Žid]) bude zatčen.

442 – Vyhlášení pátrání po Vítězslavu

Ledererovi v policejním věstníku

Národní archiv